

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Belyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adnak vissza.

Hirdetések arszabály szerint.

Mi pusztítja a magyart?

Igy, a sorozás idejében, a sorozás szomorú eredménye fölött tanakodva, kénytelenek megállapítani a tényt, hogy satnyul a magyar.

Föl-fölvetik e szomorú valóság megállapításakor a kérdést: mi pusztítja a magyart? Meg is találják hamarosan az elsatnyulás, a pusztulás okát. Az alkoholizmus, a tuberkulózis, a nemi betegség. Es meg is írják haladéktalanul a receptet. Csupa humanizmus, csupa egészségügyér lesz egyszerre azoknak a tábora, akik hivatottaknak érzik magukat a magyar faj regenerálására, akik azonban tanakkal arcátlan vakmerőséggel segítik elő a magyar faj elkorcsosulását. Vizsgáljuk csak ezt a kérdést.

Bizony igaz, hogy az iszákosság, a fajtalanság rémséges pusztítást viszhéghoz a magyar fajban. E két fő okból származnak a megszámlálhatatlan kisebb okok, melyek valamennyien, — mintha tudatosan szövetkeztek volna e célra, — morzsolják a magyar faj testi erejét. Bizony védekezni kell ezek ellen, a pillanat parancsának engedelmességgel, egészségügyi, a modern humanizmus által feltalált fegyverekkel is. De nagy bünt követünk el, ha azt hisszük, hogy ezzel minden kötelességeinket teljesítettük.

Mert a degenerációnak csak látható okai az említett okok. Meg kell keresni ezen okok erkölcsi forrását is. És ha ezeket megtaláltuk, ezeket kell megsemmisítenünk. Ezen erkölcsi források pedig azon galádoknak a tanai, akik a szabadszerelm hirdetésével megbomlasztják a családi élet nemzetfentartó erejét, akik a családi tüzhely melől elverik a magyart, hogy széthullva erőtlenné, martalékká válják a lelkekben tudatosan élesztett szenvedélyeknek, a test tudatosan fejlesztett érzékiségének. A szociáldemokraták ezen erkölcsi mótelyek gyakorlati terjesztői. De nem csak ők egyedül a bűnösök. Mögöttük, mint az ösztökélő gonosz szellemek, állanak a modern bölcselkedők, a szellem, a lélek, az Isten tagadói, akik majd titkos társaságokban szövetkezve készítik a magyart megrontó terveiket erkölcs-telen filozófiájukkal összhangzatosan, majd mint az erkölcs ellenségeinek lapjai által felfújt nagyságok katedrál-ról, könyvekkel hintik a satnyulás bacilusait a szegény magyar nép közé.

A magyar faj elsatnyulásának erkölcsi okai még azon tanok is, melyek a vallás, a haza iránti szeretetből fakadó idealizmust rántják le sárba. A lelkeket megfosztják a lelkesítő céltől, meg az erőtől, mely elérni akar valami szépet, valami nemeset, valami jót. A megélhetés egyetlen célját imádatják velük, s barmokként terelik őket a pusztulás útjain. A szociáldemokraták ezen tanoknak gyakorlati hirdetői. Mögöttük állanak az anyagi boldogulásnak azon alakjai, akik érdekszövetkezetekbe verődve, egyedül csak az ést imádvá, a magyarok tömegét kizsákmányolandó médiumoknak tekintik csupán. Rámutatassunk ezekre az érdekszövetkezetekre? Fölösleges. Megteszszük mindennap.

A magyar faj elsatnyulásának erkölcsi okai azon gaz, a megvetést eléggé kifejező jelzővel nem is illethető tanok, melyek a munka nemes-ségét gyalázzák. Ezen tanoknak gyakorlati hirdetői a szociáldemokraták. Mögöttük állanak azok a modern Dantonok, Robspierre-k, akik népszerűséget, hatalmat a magyar nép lelketlenül kiontandó véreinek akarnak szerezni. A poklokban ezen modern alakba bujt Mefisztói, az erkölcs-telenségeknek ezen kerítői a magyar nép elsatnyulásának okozói.

Volt máskor is baj, betegség. De meg volt a magyar népben a szép, a nemes, a jó iránti rajongó szeretet, meg volt a törekvés fajának, nemzetének nagygyá tétele végett. Elt lelkében a nő tisztelete, gyermekének szeretete, a családjáért való nemes rajongás. És ezen erkölcsi erők megküzdöttek iszákossággal, pusztító betegséggel, gyilkoló ellenséggel.

Ma a gazok mindezt kiölték a lelkekből. És hasztalanul parkodik most a megijedt gazok tábora humanizmussal, tudománnyal megakadályozni a rozszat. Erre képtelen.

Vissza tehát a keresztény erkölcs-öskhöz, vissza a pozitív keresztény valláshoz, mely mindazt a szépet, azt az erőt adta meg a lelkeknek, melyek nagygyá tették a magyart, s amelyek egyedül teszik nagygyá a jelenben és jövőben is. Le azokkal a javíthatatlan bitangokkal, akik saját önző érdekeikből megtagadják a magyar nemzetet fentartó, nagygyá növelő erőt.

Aki velünk tart az a magyar, aki mást hirdet, az a nemzetnek

galád ellensége, a magyar nemzetnek, a magyar hazának árulója. Annyira még nem sülyedt a magyar, hogy a hazaárulót a saját kebeléből kivetni nem tudná, nem akarná.

A magyar választói jog. A lapok több ízben megemlékeztek arról, hogy Fehértemplomban újabban a németajku lakosság kérésére magyar nyelvi tanfolyam nyílt meg. A mindenképpen örvendetes elhatározásra azonban egy igen érdekes ok készített a fehértemplomiakat. Valahogy elterjedt azon a vidéken a hír, hogy az új választói törvény szerint csak az kap választói jogot, aki a magyar nyelvet érti. Amint ezt a hírt meghallották, sietve tanácskoztak és hamarosan megkezdtek az akciót, hogy részükre a fehértemplomi magyar tanítók, élükön Schenk Jakabbal, a Délmagyarországi Tanítóegylet elnökével, magyar nyelvi tanfolyamot rendezzenek.

Finnország ismertetése a Szabad Liceumban.

Folyó hó 10-dikén nagyon érdekes tárgy felolvasásban lesz része a szabadkai közönségnek. A Szabad Liceumban Ispánovics Sándor, fővárosi fiatal tanár, aki a magyar nép rokonai, a finneknek, a nyelvét megtanulván országukat bejárta s kulturájukat behatóan tanulmányozta, Finnországot fogja ismertetni, ezt az érdekes országot, melyet nálunk, bár rokon nép lakja, kevesen ismernek.

Irodalmunk keveset foglalkozott eddig vele, egyetlen számba vehető munkánk dr. Szinyei József egyetemi tanár kötete, az Ezer tő országa.

Most Ispánovics Sándor arra törekszik, hogy a Finnországra vonatkozó anyagot a maga teljességében összegyűjtse s kötetben kiadja. Célját szerencsés ötlettel úgy való-sítja meg, hogy az anyagot felolvasásokban feldolgozza s a közönségnek bemutatja. Bejárta már Magyarországnak jelentékenyebb városait s előadását mindenütt a legnagyobb rokonszenvvel fogadták. Egyik célja, mint Töncs Gusztáv főgimnáziumi tanárhoz írt egyik levelében mondja: rokonszenvet kelteni a magyar népben a finnek iránt. Előadása két részből fog állani. Az elsőben bemutatja Finnországot vetített képekben, mintegy geográfiailag. A csodásan szép országról felvett képek a közönségnek nagy gyönyörű-ségére fognak szolgálni.

Körülbelül 50 képen fogja bemutatni a finn városokat, tavakat, vizeséseket, s az északi fényt. A második részben a népelet fogja élénk varázsolni erkölcsi tisztaságával és fejlett kulturájával. A finn nép szereti a művészetet, különösen a költészetet a tudományt. Hallani fogjuk a finnek dalait, melyeket egyik előkelő énekesnő fog eldalolni.

Ispánovics, ha érdeklődéssel találkozik, a tanuló ifjúság számára külön előadást fog tartani, ami kétségtelenül fölér számos föld-

rajzi órával, aminőt az iskolák szoktak tartani. Ezen az előadáson is ugyanazt az anyagot fogja feldolgozni, melyet a művelt közönségnek szánt, csak hogy gyermekeknek megfelelő előadásban. Az érdekes tárgy felolvasást ajánljuk közönségünk pártolásába.

A Bácsmezei Gazdasági Egylet közgyűlése.

A Bácsmezei Gazdasági Egylet folyó hó 29-én, Latinovics Pál elnöklésével, körülbelül 200 tag jelenlétében tartotta közgyűlését.

Latinovics Pál meleg szavakban szólta a nagy számban megjelenteket, az ülést megnyitja.

A tárgysorozat első pontját az egylet tavalyi működéséről szóló igazgatói jelentés képezte. Beszámolt részletesen a nagyfokú tevékenységről, melyet az egylet a gazdaság minden terén kifejtett. Eljenzéssel vetődik tudomásul. Az egyletnek négyezer tagja van a gazdakörrel együtt.

A második pont a jövő évi munkaprogramm volt, mely lódíjazás, szarvasmarha díjazás, lóverseny, szállószeti kiállítás, homokos és kötött talajon. Gazdasági szakoktatás, háziipar tanfolyam, vándorgyűlések tartása a gazdag program, melyet szintén eljenzéssel vettek tudomásul.

A költségvetés is reális alapon, igen szép eredménnyel kecsegtet. Valamint a zárszámadás is tudomásul vétetett, mint olyan, mely híven tükrözi vissza az egylet szép fejlődésnek indult vagyoni állapotát.

Latinovics Géza helyére kitűzött ügyvezető elnöki választás május hóra halasztott, az alapszabályok módosítása miatt.

Latinovics Géza és Pirknek János örökös tiszteletbeli tagokká választottak meg lelkes eljenzések között.

Számvizsgáló bizottság jelentése tudomásul vétetett s a számvizsgálóknak működésükért a jövőre tíz korona napidíj állapított meg.

Ezzel a gyűlés az elnök lelkes eljenzésével véget ért.

A Jakabok bomlása.

Bomlanak a vörösek. Ujabbán a nagyváradi festők és mázolóknak ebrudaltak ki Nagyváradról egy Jakabot, alias Berger nevű központi demokrata kiküldöttet.

Nagyváradon Horváth Gusztáv, akit sikkasztásért zártak ki a pártból, alakított új szocialista pártot és lapot. Hogy milyen gyenge lábán állanak a központban, bizonyítéka ennek Horváth működése, melyről lapjában imig számol be:

„A festők és mázolóknak megtartották közgyűlésüket és részt vett ezen Berger vezér, központi titkár is. Ugyancsak védelmezte a központi feneketlen pénzeszsákokat, de kicsibe mult, hogy verést nem kapott, el is iszkolt, még a nagyváradi festők összegyűjtött kis pénzeszkéjét is elfelejtette elvinni a nagy sietségben. Egy pár alak ugyancsak erősködik, hogy nem vesznek föl tagsági díjat azoktól, akik nem akarnak pártadót fizetni, ilyenformán kitarják az egyletből azokat, akik nem akarnak filléreikkel hozzájárulni az uralkodó párt mandátumvadász politikájához.

Hisszük, akadnak a festőknél, akik észretérítik az ilyen megkötőyagosodott politikusokat.

Ezen körülményből is látjuk, hogy a központtal hogy bánik el egy kidobott vezér. Valóban, aki ettől a társaságtól megijed, vagy akinek a törpe strébernek imponálnak, nem látja tisztán a helyzetet. Amikor egy pártból sikkasztásért kidobott vezér a központ ellen egy szakszervezetet tud magához ragadni és a központ ellen erős ellenmozgalmat tud csinálni, akkor a gyengesség itt kétségtelen.

Jó lesz, ha a Veltnerék és Bokányiak nem a fórumon kellemetlenkednek és hősködnék, hanem sietnek a hűtlen Horváth Gusztávok ellen a pártadófizetőket megmenteni, különben megeshetik, hogy vissza kell térniök régi, becsületes mesterségükhöz.

Apponyi a képviselőházban. Mint a Budapesti Tudósító jenti, gróf Apponyi Albert ma délelőtt megjelent a képviselőházban, ahol hosszabb ideig konferált gróf Zichy Aladárral.

A politikai helyzet. A házszabályrevízió vitája már a vége felé jár. A legfontosabb szakaszt, amely a sürgősségről szól és amelylyel a revízió oélját máris elérte, elfogadta a képviselőház s ami ezután következik nem okozhat zavart. Ha az ellenzék itt nyújtja a vitát, akkor Nagy Emil egyszerűen visszavonja a két utolsó szakaszt. Ezzel csak nyer a kormány, mert a revízió lesz szigorubb.

A kormány ugy számít, hogy szerdái letárgyalja a Ház az indítványt. Ekkor bezárják az ülésszakot s még a husvétii szünet előtt meg akarják ejteni az alakulást. A husvétii szünet most már sokkal hosszabb lesz, mint ahogy tervezték. Míg a kormány azt hitte, hogy az obstrukciónak foga is van, öt napos vakációt tervezett. Most azonban már bizonyos, hogy legalább két hetes szünetet kapnak husvétra a képviselők.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 4. A zenede hangversenye a főgimnázium tornaacsarnokában d. u. 5 órakor.

Április 4. és 5. A kath. legényegylet műkedvelői színi előadása. Kezdeté este 8 órakor.

Április 5. Dávid Ferenc, a keresztény szövetségek szervezőjének előadása a szövetségekről d. u. 4 órakor, a kath. legényegyletben.

Előfizetési felhívás!

Nem kell sem térben, sem időben messze menni argumentumért; mindennap hangosabban olvassa ránk a kegyetlen tanulságot; hogy a keresztény társadalom lépésről-lépésre veszti a tért.

Mikor ellenségek leszorítják fufanggal vagy erőszakoskodással egy-egy emberünket nem az egyeseké, valamennyiünké, az egész keresztény társadalomé az a veszteség.

Megtámadják egyeikben a keresztény társadalmat, oszlopaikat ássák alá, hogy az épület romba dőljön és a romok fölött szabad legyen a zsákmányolás. És ezt a munkát tétlenül nézzük.

Lehetséges-e, szabad-e összedugni a kezeket akkor, mikor a házat gyujtogatják fejünkre?

Evek során át figyelmeztetjük közönségünket a fenyegető veszélyre, melyet az új pogányság hoz magával. Ez ellen a szervezett támadás ellen nem véd meg más, csak a szervezett védelem.

Egy táborba gyűjtsön mindnyájunkat a keresztény öntudat!

A keresztény öntudat, a keresztény ébredés lobogóját lengeti lapunk. Ide gyűjtjük a mi zászlónk alá azokat, akiknek még van érzéke ez ország, e társadalom erkölcsi alapjai iránt. Mikor lapunk terjesztését és az előfizetéseket megújítását kérjük az új negyedév kezdetén, ezt a keresztény lobogót akarjuk erős, győzni képes és győzni akaró sereg élén látni.

Lapunk előfizetési ára:

Vidéken:

negyedévre . . . . . 3 kor. 60 fill

Helyben:

házhoz hordva negyedévre 1 kor. 80 fill

Uj szolgabírák. Megirtuk, hogy Koller Oszkárt bácsalmási főszolgabíróvá választották meg. Koller helyére Rumbach Lajos, kivül szolgabírákká dr. Pavlovics Fedor és Hoffmann Sebestyén zentai járási közigazgatási gyakornok választottak meg.

Pályázat szabadkai alapítványi helyekre. A honvédelmi magyar királyi miniszterium pályázatot hirdet egy katonai főreáliskolai és ludivika akadémiai szabadkai alapítványi helyre. A kellően felszerelt kérvények április hó 28-dikáig a tanácsai igaztoba adandók be.

Állásától fölfüggesztett plébános. A görög keleti szerb egyházi konsistorium Szeptánov Emil titeli görög keleti szerb plébánost — mint levelezőnk írja — állásától fölfüggesztette, mert folyó hó 22-én az istentisztelet tartását megtagadta.

Adomány. A Bács-Bodrog vármegyei Tulipán Háziipari Szövetség által folyó évi május hóban rendezendő háziipari kiállításon kiosztandó jutalmakhoz Piukovich József nagybirtokos 50 koronával járult hozzá.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán dr. Nagy Ákos palánkai lakos köz- és váltó ügyvédet tiszteletbeli ügyészszé nevezte ki.

A zentai vashid. Végre teljes lesz az öröme a zentaiaknak és a torontáliaknak. A vashidat április hó 11-dikén adják át a gyalog és kocsiforgalomnak.

Adomány a mentőknek. Kulcsics Balázs, szabó, szakértői szemléért kapott négy korona díjat a mentőknek adományozta.

Apácázárda Bácsszentivánon. Bácsszentiván község képviselőtestülete elhatározta, hogy 62.000 korona költségirányzattal apácázárdát épített. A vármegye a határozatot helybenhagyta.

Lévay Gyula Zomborban. A zombori nőtisztviselők egyesületében mult hó 29-én vasárnap, Lévay Gyula színművész zsufolt terem előtt tartott előadást „A materializmus és a női kegyelet” címen. „Csupa materializmus és egy csöpp kegyeletről lesz szó” mondotta az előadó a bevezető részben s az előadás folyamán művészi ihletből áthatva varázsolta a hallgatóság elé, hogyan diadalmaskodik egy csöppnyi kegyelet, a kapzsi éhes erkölestelen materializmus felett. A felolvasás maga játszi, könnyen hozzáférhető és mégis magas társalgási formában történt. Az Ember Tragédiájából kiemelt londoni szin interpretálása pedig a magas művészet régióba emelte a hallgatóságot. Es dacára, hogy e szin közvetlenül világítja meg az előadás tárgyának a költő által hirdetett igazságát nem kereshette a közönség a vonatkozásokat a következetes motívumokat, a felolvasás tárgya és interpretált szin eszméje közötti nagy rokonságot, annyira megragadta, lefoglalta és őszinte lelkesezésre bírta egyedül a művészet mesterkéletlen szintiszta megnyilvánulása. Láttunk színeket. Forrongó, buján tobzódó, majd szárazig, durva színeket, melyek közül csak olykor-olykor elvetve került felszínre egy fénylő fehér gyorsan tovafutó hullám de a fénye visszamaradt a békétlenül lüktető színtömegben. Hallottunk hangokat. Mélyen buzgó, vajudó érzéki, majd halkan gunyorosan kacagó erkölestelen hangokat, melyek között csak itt-ott hangzott fel egy lány melódia, a kegyelet hangja. És láttuk a színek megsápadását, hallottuk a hangok megtörését és a vég: egy, a késői kijózanodásában és szomorú rezignációjában megkapó nagy halódás és egy csöppnyi messzevilágító fény mely fölfelé száll. — A közönség sokat és lelkesen tapsolt az előadónak. Ajánljuk a Zombor és Vidéke ezen kritikáját a helyi zsidó okvetetlenkedőknek figyelmébe.

Nagy munkáskizárás Amerikában. Newyorkból táviratozzák. A legutóbbi kimutatás szerint az Egyesült-Államok különböző részein lévő szénbányaművek üzemenek megszüntetése következtében kétszázötvenezer munkást bocsátottak el mindaddig, amíg a munkabér tekintetében megállapodás nem jön létre.

Névváltoztatás. Dvorák Vencel, bajai tanítóképezdei növendék nevét Egresire Weinberger Bena és kiskoru gyermeke Edith bajai illötőségü, wieni lakosok nevüket Vinczére változtatták belügyminiszteri engedéllyel.

A szenzációhajhász sajtó kinövései ellen irányul az a petíció, melyet külféle német nőegyesületek 34.000 tagja adott be a birodalmi gyűléshez. Azt kéri benne, hogy a botránypörök részletes leírása a lapokban törvényileg tiltassék be. Rámu-

tatnak a sajtó fontosságára és arra, hogy a családokból nem lehet a lapokat kiszorítani és éppen ezért szükséges volna, hogy az erkölcstelen üzemek tárgyalásáról ne hozzanak tudósítást a nagy nyilvánosság elé. A kérvényi bizottság egyhangulag helyeselte a kérvény alapgondolatát és elhatározta, hogy a bírói gyűlés elé terjeszti azt, hogy megfelelő törvény jöjjön létre.

— **Szép ügyvédi honorárium.** Dr. Csernyus Pál vármegyei tiszteletbeli fő-ügyésznek a csajkásréti földek perénél való közreműködéséért a zombori királyi törvényszék 38.700 korona eljárási költséget ítél meg.

— **Gyilkosság Jánoshalmán.** Jánoshalma községben, — mint tudósítónk jelenti. — Szücs Gergely, Binszky István és Vig Antal ottani legények valami fölött az utcán összeszólkóztak. A szóváltás hevében Binszky István előrántotta zsebkését és azzal legénytársát, Szücs Gergelyt szíven szúrta. A szerencsétlen huszonkét éves fiatal-ember nyomban meghalt. A tettest a csendőrség letartóztatta és bekísérte a bácsalmási járásbíróházába.

— **Öngyilkosság a templomban.** Ujvidékről táviratozzák: Krumbach Péter újvidéki iparos tegnap Zimonyban mise közben elrejtőzött a templomban és mikor mindenki már eltávozott, a templom csillárjára felakasztotta magát. A harangozó vette észre az esetet. A templomot újból fel fogják szentelni.

Miért mer minden jöttment packázni velünk, többségben levő, magyar katolikusokkal? Mert nincs erős sajtónk. Ha nincs, hát legyen! Lesz, csak lépjenek be mindnyájan a
KATH. SAJTÓEGYESÜLETBE

Az álmatlan ember.

A minap egy lerongyolt öreg ember jelentkezett a livornoi rendőrségen s kérte letartóztatását, mert a lelkiismerete nem hagyja nyugodtan aludni. Pár évvel ezelőtt gyilkosságot követett el, a bűne fölfedezetlen maradt, de azóta rémesek az éjszakái. Bűnhődni akar tettéért, hogy visszanyerje lelke nyugalomát. A rendőrtisztviselő első perében azt hitte, hogy eszelős emberrel van dolga, de alapos kihallgatás után arról győződött meg, hogy az öreg ember igazat beszélt. A hatvanégy éves gonosztevő vallomása így szólt:

— Franciaországban ezernyolcszázkilencvenegyben rablás és betörés miatt megbüntettek és utána kiutasítottak. Livornoba, a szülővárosomba költöztem, ahol előbb rokonaimnál, ezek halála után pedig egy öreg házalónál laktam; az utóbbival örökös veszekedésben éltem. Egyszer észrevettem, hogy lakótársam meg akar mérgezni; ekkor elhatároztam, hogy ebben a szándékában meg fogom előzni. Kénes gyujtót beáztattam pálinkába s megittam a házalóval. Az öreg lakótársat, amikor rosszul lett bevitték a kórházba, ahol két nap múlva meghalt. Senki sem törődött a halál okával s a házalót eltemették. De ettől fogva, három év mult el azóta, nekem nem volt egy nyugodt éjszakám. Minden éjjel megjelent álomban a meggyilkolt lakótársam és bosszúért kiáltott. Mondattam misét áldozatomnak lelkiüdvéért, a koldusok között pénzt osztottam ki, hogy imádkozzanak a meghalt nyugalmaért, mindhiába, mihelyt a szemem álomra csukódik, megjelenik a házaló és követeli halála miatt a vezeklést. Ezt már nem bírom ki tovább, az éjjeli nyugalmam akarom visszakapni s ezért jelentettem föl magamat. Ha a börtönben fogok ülni és várom a büntetést, a lelkiismeretem meg fog nyugodni.

A rendőrtisztviselő erre a vallomásra természetesen letartóztatta a vezeklőt, aki boldogan követte a fogházort.

— Végre nyugodtan fogok tudni aludni! — kiáltotta, amikor a börtön ajtaja becsukódott mögötte.

INNEN-ONNAN.

Egy gazdag lipótvárosi zsidó bejárja az összes fürdőhelyeket és, hazatérve, kétségbeesetten panaszkodik ismerősének:

— Már sehol sem lehet nyaralni, mindenütt nagy a meleg, sok a por és még több a zsidó!

— Ajánlok magának egy pompás tartózkodási helyet!

— A kérepesi-uti temető katolikus részében. Az elég árnyas, hűvös, por- és főleg zsidó-mentes!

— Kőbi, igaz, hogy a grófok tönkremennek?

— Persze, multkor is láttam, hogy ketten játszottak egy zongorán.

— Bennem forr minden — dühöng az asszony.

— O, te szerencsés — sóhajt a férj — és nekem nyersen kell megenni a gombócokat!

— Parancsol, fenség?

— Tízfilléres levéljegyet kérek.

— Magával viszi fenséged, vagy utána küldjem?

Minden hölgy csak egyszer tesz kísérletet, s meg fog győződni az **Illés-féle**

LILÍOM-TEJCRÉM

szépitő, ifjító és frissítő csodás hatásáról, melyet nemcsak a szabadkai, hanem a bel- és külföldi magasrangú hölgyek és művésznők is a legjobb és legbiztosabb arcápoló szernek ismertek el. Ár 1 korona. **Lilíom-tejszappan 90 fill.** Kapható az egyedüli **Ifj. ILLÉS ANTAL** készítőnél.

— Vörös kereszt* gyógyszerárában a főpostá átellenében Szabadkán, Népbank-palota. 321—4

SZINHÁZ.

Műsor:

Szombat: Orpheus a pokolban.
Vasárnap: d. u. Tündérszerzem. Este: Csókon szerzett végény.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Agyonszurta a barátját.** Ezen cím alatt irtuk meg a tegnapi esküdtszéki tárgyalás lefolyását. Becze Pál volt a vádlott, aki társát, Stauf Mihályt agyonszurta. Az eljárás befejezése után az esküdtek Benzét szándékos emberölésben bűnösnek mondták ki, mire a törvényszék hét évi fegyházra ítélte.

TANÜGY.

+ **Érettségi — görögből.** Alig két esztendeje, hogy eltörölték a görög nyelvből való érettségi vizsgálatot. A közoktatásügyi miniszter most rendeletet intézett a szegedi tankerületi főigazgatóhoz, amelyben megengedte, hogy azok, akik kívánnak, tehetnek görög nyelvből érettségit. Erre azért van szükség, mert sok külföldi egyetemen megkövetelik a görög nyelvi érettségit.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

... könyv-, papír- és írószerekkereskedésében ... Szabadkán, főter, Szentháromsággal szemben.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Körmezy Ernő.

VI.

Fra Felice végrendelete.

Mikor Donna Emilia a második előadásra odaült a jegyváltó asztal mellé, már beláthatlan embertömeg tolongott ott a fulke előtt, hogy jókor idejében jussanak helyhez; estére pedig annyira megtöltötték a nézőteret, hogy gombostűt sem lehetett vón leejteni köztük. Harmadik nap már nemcsak a város népe, hanem Aderno és Paterno közönsége is ostromolta a pénztárt. Don Antonio most már látta, hogy ha felemelt helyárrakkal naponkint két előadást rendez is, egy egész hónapra zsufolt házat biztosít magának.

S mily boldog volt most ez a művészpár! Mily hálátelt szívvvel, édes örömmel helyezte el azt a huszonöt lira bevételt a kis Krisztuskép perselyébe!

Ez az eset általános feltűnést keltett az egész városban. Egyre-másra szóltak be Donna Elizához, vajjon elhiszi-e most már, hogy ez a nagy szent azt akarja csak ezzel mutatni, hogy pártolják Donna Micaela tervét.

— Hallotta már, Donna Eliza, — kérdezték tőle, — hogy San Pasquale Krisztusképe maga sietett Don Antonio Greco segítségére, mikor ez egy est tiszta jövedelmét Donna Micaela vasutjára ajánlotta fel?

Donna Eliza, mikor így faggatták, csak ajkára harapott, s szemét sem vetette fel a himzöráma tetejéről.

Végre aztán Fra Felice maga kopogtatott be hozzá, s ebbszélte neki a kettős csodát, amit a kép művelt.

— Csak a' mondó vagyok, hogy ez a Miss Tottenham tisztára elvesztette az eszét, mikor oly könnyelműen odaajándékozta ezt a csodás erejű képet, — felelte Donna Eliza.

Igy vélekedett a város közönsége is. Hogyne! Hisz Miss Tottenham már oly régóta birtokolja azt a képet, s mi különöset sem vett észre rajta! Mesebeszéd tehát, hogy csodatevő ereje van. Az egész dolog pusztá véletlen műve lehet csupán.

Persze nagy hiba volt, hogy Donna Eliza is ekkép gondolkodott a képről. O az Alagonák családjából immár egyedül lakik itt köztük, de az ő véleményét mégis többre tartották, mint saját maguk meggyőződését. Ha ő is hitelesnek tartotta volna a csodát, hát az egész város sietett volna Donna Micaelát terve keresztülvitelében segíteni.

Csak hogy hát ő már ilyen volt. Sehogysem akarta elhinni, hogy az ő sógornőjét maga az a nagy szent is segíti.

Szent Sebestyén ünnepe óta folyton szemmel kísérte Donna Micaelát. Eszrevette, hogy bárki is kiejti előtte Gaetano nevét, elhalványodik hirtelen, s arca szenvedő, fájdalmas kifejezést ölt. Tekintete olyan volt, mint a gonosztevőé, kit a lelkiismeret szava kinez, gyötör szüntelen.

Donna Eliza egy nap épen erről gondolkodott újra, s annyira elmélyedt tépelődésében, hogy még tüjét is kiejtette ujjai közül. Donna Micaela nem az Aetnavidék szülötte, — mormogta maga elé, — ő a kormány hive, s még tán örül is azon, hogy Gaetano most a nehéz rabságban sinylődik.

E pillanatban hatalmas szentmihálylovat cipeltek el ablaka előtt. A faalkotmány csillárokkal, oltárszekrényekkel, s ereklyetartókkal volt tele. Donna Eliza épen csak-hogy odapillantott, aztán újra gondolataiba mélyedt.

— Lám, szent Sebestyén ünnepén a világot sem akarta feldiszíteni az Alagonák házát, — dűnyögte tovább, — persze mert nem akarta, hogy Gaetanót megsegítse a mi nagy szentünk!

Kint az utcán most épen egy nyikorgó kordét ráncigált két ember, mely nehéz szőnyegekkel, drága himzésű oltárterítővel, s szentképekkel volt meg rakva. (Folyt. köv.)

Kőbányai palackozásu
patent angol dugaszolással ellátott
legkitünőbb
KORONASÖR
kizárólag
a „Park”-Kávéházban
kapható. 350-10-3

„Gépész”

című műszaki lap az egyedüli, mely hivatásosan foglalkozik a gépészek társadalmi helyzetével és ingyenes közvetítésével, melynek előfizetési ára egész évre 4 korona, félévre 2 korona 10 fillér. A gépész és kazánfűtői vizsgára előkészítő kézikönyv 2 korona 85 fillér. Kazánfűtői és összes gépészeti vizsgákra előkészítő kézikönyv 130 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér. Villamossági káté villanycsengők és telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér. Aratógépek szerkezete és kezelése 1 korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti zsebnaptár, mely a gépészeti tudnivalók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:

Szeghalom.

Kereskedők

részére szükséges
pénztári bároák
100 lappal, szá-
mozva és fűzve
100 darab 16 kor.

Jegyzékek

céglapirát nélkül
100 darabonként
30 fillérért kap-
::: hatók a :::

Szabadkai Nyomda-
és
Hirlapkiadó-vállalat
mint szövetkezetről
IV., Rákóczi-utca 20.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körmöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is. tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára fűzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat
mint szövetkezetről Szabadkán.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon
a második kiadást. Ezen kevesek
:: közé tartozik a ::

„SZÓIMÁDÁS.”

című politikai röpirat, mely első
kiadásában 120,000 példány-
ban kelt el, s most újabb 15,000
:: példányban jelent meg. ::

A „Szóimadás” ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előírt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Rak- tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Rak- tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron) ivenként	—	08	17	Informatio de Capellanis	10 péld.	— 30
2	Bérmáltak anyakönyve	—	08	18	Informatio de Parochis	—	40
3	Egybekeltek anyakönyve	—	08	19	Kivon. a kereszteltek anyakönyvéből (mer. pap.)	50 drb	1 50
4	Meghaltak anyakönyve	—	08	20	Születési bizonyítv. polgári házasságkötéshez	—	1 —
5	Misealapítványok naplója	—	05	21	Bérmacédula	—	20
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítvá- nyozott szent misék pénztáráról	—	06	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. pap.)	—	1 50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	—	06	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből	—	1 50
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	—	06	24	Családi értesítő	—	1 50
7	Kegyes alapítványok naplója	—	06	25	Eljegyzési értesítés	—	1 —
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása beliv	—	06	25b	Insinuatio sponsalium	—	1 —
8a	„ „ „ „ küliv	—	06	26	Dimissio	—	1 —
9	Templompénztári napló	—	05	27	Alapító levél	25 drb	1 —
10	Templompénztári számadás, küliv	—	06	28	Nyugtávkönyvecske az egyh. pénzt. adósai számára	—	1 —
10a	„ „ „ „ beliv	—	06	29	Tabell. Relatio de Visitacione Vice archi diacon. 10 péld.	—	40
11	Relatio de statu Parochiae	10 péld.	—	30	Latin misejegyzék	10 iv	— 40
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	—	40	31	Párbér napló	10 iv	— 40
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	—	40	32	Köteleztvény	50 drb	1 —
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	—	40	33	Gyónó cédula	500 drb	2 —
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	—	20	34	Esketési bizonyítv. anyakönyvi bejegyzéshez	50 drb	1 —
16	Értesítvény népoktatási intézetekről	—	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg)	50 drb	1 —
				35n	„ „ (német szöveg)	50 drb	1 —
				35b	„ „ (bunyevác szöveg)	50 drb	1 —
				36	Jegyesek anyakönyve (merített papír)	ivenként	— 08
				37	Hirdetési bizonyítvány	50 drb	1 —

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes partfogását.

Szabadka, 1908 március 1.

**A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz.
igazgatósága.**

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.